

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 51

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 24 ianuarie 2002

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 251 din 18 septembrie 2001 privind excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, în ansamblul său, și în special a dispozițiilor art. 4 alin. (1) lit. d ¹), art. 5 lit. d), art. 8 alin. (2), art. 43 ¹ , art. 43 ² , art. 75 și ale art. 86 ultima liniuță din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, ale art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 611/2000	2-7		
Decizia nr. 273 din 2 octombrie 2001 referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată.....	7-10		
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE
		433/2001. — Ordin al ministrului industriei și resurselor pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului industriei și resurselor nr. 297/2001 privind aprobarea Listei cuprinzând organismele recunoscute în domeniul echipamentelor electrice de joasă tensiune.....	11-14
		1.929/2001. — Ordin al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței pentru aprobarea Reglementărilor aeronautice civile române RACR — LPN 5 privind licențierea unor categorii de personal aeronautic navigant civil.....	15
		1.931/2001. — Ordin al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței privind acordarea unor împuterniciri inspectorilor Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, care efectuează inspecții specifice pentru asigurarea siguranței zborului.....	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 251

din 18 septembrie 2001

privind excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, în ansamblul său, și în special a dispozițiilor art. 4 alin. (1) lit. d¹), art. 5 lit. d), art. 8 alin. (2), art. 43¹, art. 43², art. 75 și ale art. 86 ultima liniuță din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, ale art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 611/2000

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 611/2000. Excepția a fost ridicată de Mihai Ambrose, Constantin Crîșmaru, Alexandru Anghel, Mircea Grădinaru, Mircea Grigore, Flavian Neculai, George Urziceanu și Maria Vrînceanu în dosarele nr. 4.374/2000, 4.435/2000, 4.479/2000, 4.526/2000, 4.575/2000, 4.659/2000, 4.715/2000, precum și în Dosarul nr. 130/2001 ale Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 133C/2001, 134C/2001, 135C/2001, 136C/2001, 137C/2001, 138C/2001, 139C/2001 și 140C/2001 la Dosarul nr. 132C/2001, având în vedere că obiectul excepției de neconstituționalitate este identic în toate cauzele enumerate. Reprezentantul Ministerului Public declară că nu se opune măsurii conexării. În consecință, pentru o mai bună administrare a justiției, Curtea, în temeiul art. 164 din Codul de procedură civilă și al art. 16 din Legea nr. 47/1992, republicată, dispune conexarea dosarelor anterioare menționate la Dosarul nr. 132C/2001.

Având cuvântul în dezbateri, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca nefondată, a excepției de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000, precizând că menționata ordonanță nu contravine dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Constituție, întrucât din nota de fundamentare rezultă existența *cazului*

excepțional, care a justificat adoptarea acesteia; excepția nu contravine nici prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2) și ale art. 78, pentru că nu conține dispoziții retroactive, și nici celor ale art. 16 alin. (1), deoarece prin dispozițiile criticate s-a instituit un tratament egal aplicabil unor persoane aflate în situații identice. În ceea ce privește excepția referitoare la Hotărârea Guvernului nr. 611/2000 solicită respingerea ca inadmisibilă, în temeiul prevederilor art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 12 februarie 2000, pronunțate în dosarele nr. 4.374/2000, 4.435/2000, 4.479/2000, 4.526/2000, 4.575/2000, 4.659/2000 și 4.715/2000, precum și prin Încheierea din 5 martie 2001, pronunțată în Dosarul nr. 130/2001, **Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit și ale Hotărârii Guvernului nr. 611/2000 privind stabilirea baremului lunar pentru impunerea veniturilor din salarii și pensii și a actualizării sumelor fixe prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit pentru semestrul II anul 2000, precum și a baremului mediu anual pentru determinarea impozitului pe venitul anual global impozabil realizat în anul 2000.** Excepția a fost ridicată de Mihai Ambrose, Constantin Crîșmaru, Alexandru Anghel, Mircea Grădinaru, Mircea Grigore, Flavian Neculai, George Urziceanu și Maria Vrînceanu în cauze având ca obiect, pe de o parte, anularea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 (numai în ceea ce privește dispozițiile referitoare la impozitarea pensiilor — partea referitoare la considerarea pensiilor drept venit impozabil) și a Hotărârii Guvernului nr. 611/2000 (numai în ceea ce privește dispozițiile referitoare la „veniturile pe pensii”, din art. 1 și următoarele), iar pe de altă parte, obligarea Guvernului la plata unor despăgubiri formate din cuantumul pensiei reținute drept impozit, majorate cu rata inflației, precum și obligarea la plata dobânzii legale aferente sumelor pretinse.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, în esență, se arată, pe de o parte, că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, în ansamblul său, contravine dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Constituție, fiind emisă fără ca adoptarea acesteia să fie justificată de existența unui *caz excepțional*, având în vedere că instituirea unor impozite și taxe sau modificarea regimului acestora nu poate constitui o situație excepțională. Pe de altă parte, critica de neconstituționalitate vizează numai partea din actele normative menționate care se referă la impozitarea pensiilor. În acest sens se arată că:

— Dispozițiile art. 7 din Legea nr. 3/1977 au fost abrogate prin art. 196 și 198 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, începând cu data de 1 aprilie 2001. Cum însă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 nu au fost modificate aceste articole, coexistă două acte normative succesive, deopotrivă în vigoare, și anume cel anterior menționat, care abrogă art. 7 din Legea nr. 3/1977 începând cu data de 1 aprilie 2001, și Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, care prin art. 86, completat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, abrogă același articol 7 începând cu data de 3 iulie 2000. Deoarece se apreciază că Legea nr. 19/2000 are caracter special, abrogarea art. 7 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 este lipsită de eficiență juridică și, pe cale de consecință, prevederile acestui articol referitoare la neimpozitarea pensiilor „au prioritate de aplicare în raport cu regimul impozitului pe venit reglementat prin Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, cu modificările ulterioare, inclusiv prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000”. Pe cale de consecință, consideră autorii excepției, Hotărârea Guvernului nr. 611/2000 este nelegală, deoarece se întemeiază pe dispozițiile menționatei ordonanțe de urgență a Guvernului.

Se mai susține că ambele acte normative contravin prevederilor art. 15 alin. (2) și ale art. 78 din Constituție, pentru următoarele motive:

— Art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 prevede că dispozițiile art. 43¹ și 43², introduse în Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, urmau să se aplice de la data de 1 iulie 2000, deși ele nu erau aplicabile decât de la data de 3 iulie 2000 (dată la care a fost publicată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000).

— Abrogarea art. 7 din Legea nr. 3/1977 conferă „caracter de retroactivitate dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000, referitoare la impozitarea pensiilor, indiferent de data când au fost stabilite și de perioada de cotizare la asigurările sociale de stat pentru care au fost acordate”. Critica se întemeiază pe jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 214/1997, care are ca obiect de examinare constituționalitatea aplicării în timp a legii penale). De asemenea, prin modificarea art. 8 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/1999 s-a prevăzut stabilirea unor bareme pentru impozitarea pensiilor începând cu data de 1 ianuarie 2000. Se mai consideră că impozitarea pensiilor, astfel cum este reglementată, „este inadmisibilă și datorită condițiilor legale

în vigoare în perioada în care a fost reținută contribuția pentru constituirea fondului asigurărilor sociale de stat, [...] modificarea acestor condiții prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 și prin Hotărârea Guvernului nr. 611/2000 având caracter retroactiv”. În același mod se consideră că a avut loc „modificarea retroactivă a regimului asigurărilor de stat și, implicit, a regimului pensiilor”. Această acțiune în timp a actelor normative criticate a instituit, „pentru întreaga perioadă de până la data de 3 iulie 2000, o dublă impunere a acelorași venituri salariale”.

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 (publicată la 3 iulie 2000) și Hotărârea Guvernului nr. 611/2000 (publicată la 19 iulie 2000) contravin art. 78 din Constituție, deoarece art. II alin. (1) din ordonanța menționată prevede că dispozițiile art. 43¹ și 43² (introduse în Ordonanța Guvernului nr. 73/1999) se aplică retroactiv, adică de la 1 iulie 2000, iar hotărârea Guvernului anterior citată prevede că dispozițiile sale sunt aplicabile începând de la aceeași dată de 1 iulie 2000.

— Actele normative criticate sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 43 alin. (2), care, „considerând nivelul de trai ca fiind un drept fundamental al cetățenilor României, prevede, între altele, că cetățenii au dreptul la pensie, subînțelegându-se că acest drept privește pensia în integralitatea ei”.

— Aceleași acte normative contravin și dispozițiilor art. 49 alin. (1) și (2) din Constituție, care prevăd limitativ cazurile de restrângere a exercițiului unor drepturi fundamentale, printre care însă nu se poate înscrie și ipoteza reglementată prin ordonanța de urgență criticată. Așadar, dreptul la protecție socială, ca și regimul legal al pensiei constituie probleme esențiale ale politicii statului, care „nu pot fi expediate printr-o ordonanță de urgență a Guvernului”.

— Prin aceleași dispoziții legale se încalcă și art. 16 alin. (1) din Constituție, care consacră principiul egalității, întrucât se creează o discriminare între categoriile de pensionari. Astfel, se arată că nu sunt impozabile pensiile pentru invalizi, orfani și văduvele de război și sumele fixe de îngrijire pentru pensionarii care au fost încadrați în gradul I de invaliditate, în timp ce celelalte pensii sunt impozabile. O altă modalitate de discriminare este și aceea că sunt exceptate de la impozitare pensiile în cuantum mai mic de 2.000.000 lei, deși toți pensionarii sunt plătiți din aceeași sursă — bugetul asigurărilor sociale de stat.

Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ, exprimându-și opinia, consideră că actele normative criticate încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1) și ale art. 138 alin. (1) din Constituție.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, arată următoarele:

Curtea Constituțională nu este competentă să examineze constituționalitatea hotărârilor Guvernului, potrivit

prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c) din Legea nr. 47/1992, republicată.

Privitor la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 se susține că aceasta nu încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, pentru că, așa cum s-a statuat în practica jurisdicțională a Curții Constituționale, tratamentul egal se impune „doar pentru cetățeni aflați în situații identice, iar pentru cei aflați în situații diferite acesta nu poate fi decât diferit“. Or, dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, așa cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, reglementează situații diferite care nu se pot confunda și cărora li se aplică tratamente diferite.

Referitor la critica vizând încălcarea prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituție se arată că în practica sa constantă Curtea Constituțională a statuat că în cazuri excepționale Guvernul poate emite ordonanțe de urgență, nefiind aplicabilă restricția instituită de art. 114 alin. (1)–(3) din Constituție.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată următoarele:

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată, excepția de neconstituționalitate ce vizează Hotărârea Guvernului nr. 611/2000 este inadmisibilă, deoarece Curtea Constituțională este competentă să decidă numai asupra constituționalității unei legi sau ordonanțe ori asupra unor dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță.

În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000, Guvernul consideră că aceasta este neîntemeiată.

Se susține că asupra noțiunii de „*caz excepțional*“, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin mai multe decizii, de exemplu prin Decizia nr. 65/1995, statuând că prin *cazuri excepționale*, în sensul art. 114 alin. (4) din Constituție, se înțelege acele situații care nu se pot încadra în cele avute în vedere expres de legiuitor. Intervenția Guvernului pe calea ordonanței de urgență în temeiul art. 114 alin. (4) din Constituție este justificată de interesul public lezată de caracterul anormal și excesiv al cazurilor excepționale. Se mai arată că existența sau inexistența *cazului excepțional* constituie o situație de fapt, iar jurisdicția constituțională nu are ca obiect verificarea unor asemenea situații (deciziile Curții Constituționale nr. 403/1997, nr. 467/1997, nr. 61/1998 și nr. 183/1998).

Cu privire la susținerea că ordonanța de urgență încalcă dispozițiile art. 78 și ale art. 15 alin. (2) din Constituție se arată că, deși aceste dispoziții se aplică și ordonanțelor de urgență, „intrarea lor în vigoare este condiționată, potrivit art. 114 alin. (4) teza a doua din Constituție, de depunerea la Parlament spre aprobare, anterior publicării în Monitorul Oficial al României“. Potrivit opiniei Guvernului, „depunerea spre aprobare la Parlament, prealabil publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 302 din 3 iulie 2000, privește o situație de fapt“. Ordonanța de urgență criticată nu contravine dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, întrucât nu conține reglementări având caracter retroactiv.

Asupra încălcării dispozițiilor art. 38, art. 43 alin. (2) și ale art. 49 din Constituție se arată că acestea nu au relevanță asupra problemicii în cauză.

Referitor la critica vizând încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție se apreciază că scutirea de la plata impozitului beneficiarilor pensiilor al căror quantum este inferior sumei de 2.000.000 lei reprezintă o măsură de protecție socială a categoriilor defavorizate.

În ceea ce privește încălcarea art. 114 alin. (4) și art. 138 alin. (1) din Constituție se susține că nici o normă constituțională nu interzice completarea sau abrogarea unei legi organice printr-o ordonanță de urgență.

În fine, arătându-se că nu sunt înfrânte nici dispozițiile art. 53 alin. (1) din Constituție, se conchide că excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților și al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Prin încheierile menționate în partea expozitivă a considerentelor instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, precum și cu excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 611/2000 privind stabilirea baremului lunar pentru impunerea veniturilor din salarii și pensii și a actualizării sumelor fixe prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit pentru semestrul II anul 2000, precum și a baremului mediu anual pentru determinarea impozitului pe venitul anual global impozabil realizat în anul 2000.

Curtea, examinând motivele formulate în susținerea excepției, reține că acestea vizează, pe de o parte, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, în ansamblul său, iar pe de altă parte, vizează numai anumite dispoziții din partea referitoare la impozitarea pensiilor, atât din ordonanță, cât și din hotărârea Guvernului. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel stabilit, îl constituie:

— dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, în ansamblu, însă numai prin raportare la dispozițiile art. 114 alin. (4) din Constituție;

— dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. d¹), art. 5 lit. d), art. 8 alin. (2), art. 43¹, art. 43², art. 75 și ale art. 86 ultima liniuță din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, astfel cum a

fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, precum și ale art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, având următorul cuprins:

— Art. 4 alin. (1) lit. d¹): „d¹) venituri din pensii, pentru suma ce depășește 2.000.000 lei pe lună;“;

— Art. 5 lit. d): „d) pensiile I.O.V.R., sumele fixe de îngrijire pentru pensionarii care au fost încadrați în gradul I de invaliditate, precum și pensiile, altele decât cele plătite din fonduri constituite prin contribuții obligatorii la un sistem de asigurări sociale și cele finanțate de la bugetul de stat;“;

— Art. 8 alin. (2): „Pentru calculul impozitului lunar pentru veniturile din salarii și din pensii Ministerul Finanțelor va stabili, pentru semestrul I al anului 2000, baremul lunar cuprinzând tranșele de venituri impozabile lunare și impozitul lunar, care reprezintă 1/12 din baremul anual prevăzut la alin. (1).“;

— Art. 43¹): „(1) Este impozabilă totalitatea veniturilor nete, încasate cu titlu de pensie de către contribuabili, plătite atât din fonduri constituite prin contribuții obligatorii la un sistem de asigurare socială, cât și cele primite cu titlu de pensie finanțată de la bugetul de stat, potrivit legii, pentru partea care depășește suma de 2.000.000 lei pe lună.

(2) Venitul net din pensie reprezintă diferența dintre venitul brut din pensie și contribuția pentru asigurările sociale de sănătate.

(3) Venitul brut din pensie reprezintă sumele plătite cu titlu de pensie de asigurări sociale de stat și, după caz, pensii plătite din bugetul de stat, pensii suplimentare inclusiv majorarea acordată pentru asigurări sociale de sănătate.

(4) Venitul impozabil lunar din pensii se determină prin deducerea din suma veniturilor nete din pensii calculate potrivit alin. (2) a unei sume fixe neimpozabile lunare de 2.000.000 lei.“;

— Art. 43²): „(1) Impozitul pe veniturile din pensii se calculează lunar de unitățile plătitoare a acestor venituri, prin aplicarea baremului lunar prevăzut la art. 8 asupra venitului impozabil lunar din pensii, determinat potrivit art. 43¹ alin. (4).

(2) Impozitul calculat se reține la data efectuării plății pensiei și se virează la bugetul de stat la unitatea fiscală pe raza căreia își au sediul plătitorii de venituri din pensii, până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiilor, impozitul fiind final.

(3) Drepturile de pensii restante se defalchează pe lunile la care se referă în vederea calculării impozitului datorat.“;

— Art. 75: „Pentru anul 2000 baremul lunar se actualizează pentru semestrul II prin hotărâre a Guvernului în funcție de indicele de inflație realizat pe primele 5 luni, comunicat de Comisia Națională pentru Statistică, care se aplică veniturilor din salarii și din pensii.“;

— Art. 86 ultima liniuță: „— prevederile art. 7 cu privire la impozitare din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 82 din 6 august 1977, cu modificările ulterioare.“

— Art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000: „Dispozițiile art. 43¹ și 43² se aplică veniturilor din pensii cuvenite începând cu data de 1 iulie 2000.“

Dispozițiile constituționale pretins încălcate au următorul cuprins:

— Art. 15 alin. (2): „Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.“;

— Art. 16 alin. (1): „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.“;

— Art. 38: „(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere.

(2) Salariații au dreptul la protecția socială a muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(3) Durata normală a zilei de lucru este, în medie, de cel mult 8 ore.

(4) La muncă egală, femeile au salariu egal cu bărbații.

(5) Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.“;

— Art. 43 alin. (2): „Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asistență socială prevăzute de lege.“;

— Art. 49: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.“;

— Art. 78: „Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei.“;

— Art. 114 alin. (4): „În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu.“

I. Examinând critica de neconstituționalitate potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit încalcă dispozițiile art. 114 alin. (4) din Constituție, în sensul că a fost adoptată fără ca această măsură să fie impusă de existența unei situații excepționale, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată. Astfel, motivarea cuprinsă în nota de fundamentare a ordonanței menționate justifică existența *cazului excepțional*, răspunzând totodată exigențelor stabilite de Curtea Constituțională, prin jurisprudența sa, cu privire la interesul public și urgența reglementării pentru aprecierea constituționalității ordonanțelor de urgență. Cu privire la „cazul excepțional“ s-a statuat că acesta impune adoptarea unor măsuri urgente pentru salvagardarea interesului public. Într-adevăr, din cuprinsul notei de fundamentare rezultă că, „În cadrul strategiei economice pe termen mediu a României, secțiunea Politică fiscală, se prevedea că impozitarea pensiilor va fi clarificată în anul 2000“, ceea ce a determinat „reglementarea modului de impunere a veniturilor din pensii“, reglementare propusă prin proiect.

II. 1. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia prevederile art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000 contravin dispozițiilor art. 78, coroborate cu cele ale art. 15 alin. (2) din Constituție, se constată că aceasta este nefondată, întrucât textul de lege criticat nu conține nici o dispoziție cu caracter retroactiv. Acest text, referindu-se la „*pensiile convenite începând cu 1 iulie 2000*“, are în vedere venitul impozabil lunar din pensii, deci nu și pensiile convenite anterior datei de 1 iulie 2000. Curtea observă că nu are relevanță în soluționarea excepției faptul că nu concordă data publicării ordonanței în Monitorul Oficial al României (3 iulie 2000) cu data aplicării dispozițiilor art. 43¹ și 43², prevăzută de text (1 iulie 2000). Irelevanța menționată decurge din efectul dispozițiilor art. 137 alin. (2) din Constituție, în baza cărora bugetul de stat — deci și componentele sale — se elaborează anual. Potrivit politicii fiscale — întemeiate pe principiul constituțional al anualității bugetului public — impozitele pe venituri realizate lunar se percep, de asemenea, lunar, deci pe întreaga lună în care intră în vigoare actul normativ privind așezarea impozitelor, iar modalitatea de așezare a impozitelor, pe intervale de timp, asupra veniturilor impozabile determinate lunar nu poate avea semnificația aplicării retroactive a legii.

În ceea ce privește critica vizând dispozițiile art. 86 alineatul ultim al Ordonanței Guvernului nr. 73/1999, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, referitoare la abrogarea art. 7 din Legea nr. 3/1977, Curtea constată că aceasta este o chestiune ce ține de aplicarea legii, care nu poate face obiectul controlului de constituționalitate, întrucât, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, „*Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției*“.

2. Este nefondată și susținerea potrivit căreia dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. d¹) și ale art. 5 lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, ar încălca prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât astfel s-ar crea o discriminare între categoriile de pensionari. Asupra principiului constituțional al egalității Curtea Constituțională s-a pronunțat prin numeroase decizii, în sensul că acesta „*presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității*“ (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Astfel, neimpozitarea pensiilor convenite invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, precum și a sumelor fixe ce se acordă persoanelor care acordă îngrijire pensionarilor încadrați în gradul I de invaliditate nu constituie o încălcare a principiului egalității, ci reprezintă opțiunea legiuitorului ca, în cadrul politicii de protecție socială, să acorde unor categorii sociale defavorizate un tratament juridic diferit.

3. Este neîntemeiată și susținerea potrivit căreia sunt încălcate dispozițiile constituționale ale art. 38 și ale art. 43 alin. (2) din Constituție, deoarece referirile din aceste texte

constituționale la „*dreptul la protecție socială*“ și, respectiv, la „*dreptul la pensie*“ nu au semnificația interzicerii impozitării pensiilor. Mai mult decât atât, aceste dispoziții reprezintă garanții constituționale ale *dreptului la muncă și la protecția socială a muncii*, precum și ale *dreptului la protecție socială și la un nivel de trai decent*, drepturi care își au sorgintea în prevederile art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală, referitoare la garantarea valorilor supreme, care consacră principiul „*statului social*“. Se mai reține că prin Legea fundamentală se consacră obligația cetățenească de a contribui la constituirea fondurilor bănești ce alcătuiesc sistemul veniturilor bugetare. Astfel, dispozițiile constituționale cuprinse la art. 53 alin. (1) prevăd că „*Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și taxe, la cheltuielile publice*“, iar cele cuprinse la art. 138 alin. (1) prevăd că „*Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege*“. Prin urmare, sumele reținute din salarii cu titlu de contribuție și culese la fondul asigurărilor sociale nu rămân în proprietatea contribuabililor, ci ele intră în buget și se redistribuie, potrivit legii, persoanelor îndreptățite sub formă de pensii sau ajutoare sociale. Această opțiune a legiuitorului își găsește reazemul constituțional în dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție, care proclamă statul român ca *stat social*, cu toate obligațiile ce îi revin acestuia în privința asigurării unui *trai decent* tuturor categoriilor sociale. De asemenea, este de observat că și așezarea de către legiuitor a unui impozit asupra pensiilor mai mari de 2.000.000 lei constituie o măsură socială prin care se majorează bugetul public național, care, potrivit art. 137 alin. (1) din Constituție, cuprinde printre altele și bugetul asigurărilor sociale de stat, și, prin urmare, creează posibilitățile bugetare pentru majorarea corespunzătoare a pensiilor, precum și pentru asigurarea unui minim nivel de *trai decent* pentru toți cetățenii țării.

4. Este, de asemenea, nefondată și susținerea referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 49 din Constituție, având în vedere că prin dispozițiile legale criticate nu s-a restrâns exercițiul vreunui drept. Dimpotrivă, se poate constata că obligarea la plata impozitului asupra veniturilor realizate din pensie se circumscrie în îndatorirea fundamentală de contribuție financiară, prevăzută la art. 53 alin. (1) din Constituție.

În același sens s-a mai pronunțat Curtea Constituțională și prin deciziile nr. 147 din 8 mai 2001 și nr. 173 din 23 mai 2001, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 457 din 10 august 2001, și, respectiv, nr. 500 din 24 august 2001.

III. În privința excepției de neconstituționalitate ce vizează Hotărârea Guvernului nr. 611/2000, Curtea constată că operează o cauză de inadmisibilitate. Astfel, potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să decidă numai asupra constituționalității unei legi sau ordonanțe ori asupra unor dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare, iar în temeiul prevederilor alin. (6) al aceluiași articol, excepțiile contrare prevederilor menționate sunt inadmisibile. Potrivit aceluiași alineat (6) din articolul menționat anterior, instanța de judecată însăși ar fi trebuit să o respingă ca inadmisibilă. Întrucât instanța de judecată nu a aplicat aceste dispoziții legale, Curtea urmează să respingă excepția ca fiind inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca fiind nefondată, excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, în ansamblul său, și în special a dispozițiilor art. 4 alin. (1) lit. d¹), art. 5 lit. d), art. 8 alin. (2), art. 43¹, art. 43², art. 75 și ale art. 86 ultima liniuță din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, precum și ale dispozițiilor art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 87/2000, excepție ridicată de Mihai Ambrose, Constantin Crîșmaru, Alexandru Anghel, Mircea Grădinaru, Mircea Grigore, Flavian Neculai, George Urziceanu și Maria Vrînceanu în dosarele nr. 4.374/2000, 4.435/2000, 4.479/2000, 4.526/2000, 4.575/2000, 4.659/2000, 4.715/2000 și nr. 130/2001 ale Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ.

2. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 611/2000 privind stabilirea baremului lunar pentru impunerea veniturilor din salarii și pensii și actualizării sumelor fixe prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit pentru semestrul II anul 2000, precum și a baremului mediu anual pentru determinarea impozitului pe venitul anual global impozabil realizat în anul 2000, excepție ridicată de aceiași autori în aceleași dosare aflate pe rolul Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 septembrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 273

din 2 octombrie 2001

referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Drăgulănescu și Sergiu Nicolae Bumbăcaru în dosarele nr. 459/COM/2001, nr. 484/COM/2001, nr. 486/COM/2001, nr. 556/COM/2001 și nr. 559/COM/2001 ale Curții de Apel Constanța — Secția comercială.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 18 septembrie 2001 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 25 septembrie 2001 și apoi pentru data de 2 octombrie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Pe rol se află pronunțarea asupra excepțiilor de neconstituționalitate a prevederilor art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, excepții ridicate de Victor Moldoveanu, Dragoș Eugen Pogan, Sindicatul Liber al Navigatorilor din Flota Maritimă Comercială, Ștefan

Prin încheierile din 9 aprilie 2001, pronunțate în dosarele nr. 459/COM/2001, nr. 484/COM/2001 și nr. 486/COM/2001 și prin încheierile din 23 aprilie 2001, pronunțate în dosarele nr. 556/COM/2001 și nr. 559/COM/2001, **Curtea de Apel Constanța — Secția comercială a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, excepții ridicate de Victor Moldoveanu, Dragoș Eugen Pogan, Sindicatul Liber al Navigatorilor din Flota Maritimă Comercială, Ștefan Drăgulănescu și Sergiu Nicolae Bumbăcaru.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate, al căror conținut, în esență, este același, se susține că art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995, potrivit căruia în categoria de creanțe privilegiate se înscriu doar „creanțele izvorâte din contracte de muncă, pe cel mult 6 luni anterioare deschiderii procedurii”, este discriminatoriu și, ca atare, contrar prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție. Se arată în acest sens că dispoziția legală criticată favorizează, în cadrul aceleiași categorii de creditori, pe aceia care au creanțe mai recente, în dezavantajul celor cu creanțe mai vechi. În plus, în Dosarul nr. 226C/2001 autorul excepției de neconstituționalitate mai susține că textul de lege criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 38 alin. (1), ale art. 11 alin. (1) și ale art. 20 alin. (1), cu raportare la unele reglementări din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, din Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, din Convenția internațională pentru unificarea anumitor reguli privitoare la privilegiile și ipotecile maritime de la Bruxelles, din 10 aprilie 1926, și din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 95/1949 privind protecția salariului. Se arată că aceste reglementări impun executarea prioritară a creanțelor rezultate din drepturi salariale.

Curtea de Apel Constanța — Secția comercială, exprimându-și opinia în dosarele nr. 459/COM/2001, nr. 484/COM/2001, nr. 486/COM/2001, nr. 556/COM/2001 și nr. 559/COM/2001, apreciază că „dispozițiile art. 108 pct. 3 nu încalcă dreptul fundamental garantat prin art. 16 alin. (1) din Constituție”, precum și faptul că textul de lege criticat „reglementează distinct situații diferite, în raport de elementele precis determinate. Așadar, în speță, este o chestiune de interpretare și aplicare a unei norme legale și nu o problemă de constituționalitate a acesteia”. În plus, în Dosarul nr. 486/COM/2001, în ceea ce privește invocarea în susținerea excepției a reglementărilor internaționale, instanța de judecată consideră că „dispozițiile din cele două convenții internaționale, ratificate de România, Bruxelles 1926 și Bruxelles 1952” nu sunt incidente în cauză, iar „în procedura falimentului determinarea naturii creanței și a existenței unui privilegiu al acesteia se face, în mod exclusiv, în baza normei speciale din art. 108 din Legea nr. 64/1995 și a dispoziției din art. 11 al Convenției O.I.M. nr. 95/1949”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele

de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctele de vedere exprimate, apreciază că excepțiile de neconstituționalitate sunt neîntemeiate. În esență, se arată că „Legea nr. 64/1995 instituie o procedură specială — concursuală — punând pe toți creditorii unui comerciant, care nu și-a plătit datoriile, într-o situație egală”, procedură care se încadrează în dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție. Se mai arată că „Art. 108 se mărginește să stabilească o ierarhie între creditori — fără a exclude vreunul — ținând seama de natura și importanța creanțelor”, în concordanță cu prevederile art. 11 pct. 1 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 95/1949 privind protecția salariului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate ridicate.

Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 108 pct. 3 din Legea nr. 65/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, dispoziții care prevăd:

— Art. 108 pct. 3: „*Creanțele vor fi plătite, atât în cazul lichidării unor bunuri din averea debitorului pe bază de plan, cât și în cazul falimentului, în următoarea ordine: [...]*”

3. creanțele izvorâte din contracte de muncă, pe cel mult 6 luni anterioare deschiderii procedurii;“

Autorii excepțiilor de neconstituționalitate susțin că aceste prevederi legale contravin, în ordinea invocării lor, următoarelor texte din Constituție:

— Art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”;

— Art. 38 alin. (1): „*Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere.*”;

— Art. 11 alin. (1): „*Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.*”;

— Art. 20 alin. (1): „*Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*”

În Dosarul nr. 226C/2001 se invocă și încălcarea următoarelor dispoziții din reglementări internaționale:

— Art. 6 pct. 1 și art. 7 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, ratificat

prin Decretul nr. 212/1974, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 146 din 20 noiembrie 1974:

— Art. 6. pct. 1: „*Statele părți la prezentul pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept.*”;

— Art. 7: „*Statele părți la prezentul pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană de a se bucura de condiții de muncă juste și prielnice, care să asigure îndeosebi:*

a) remunerația care asigură tuturor muncitorilor cel puțin:

(i) un salariu echitabil și o remunerație egală pentru o muncă de valoare egală, fără nici o distincție [...];

(ii) o existență decentă pentru ei și familia lor, în conformitate cu dispozițiile prezentului pact; [...].”;

— Art. 1 pct. 2 din Carta socială europeană, revizuită, ratificată prin Legea nr. 74/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 4 mai 1999: „*În vederea exercitării efective a dreptului la muncă, părțile se angajează: [...]*

2. să protejeze de o manieră eficientă dreptul lucrătorului de a-și câștiga existența printr-o muncă liber întreprinsă; [...].”;

— Art. 2 pct. 2 din Convenția internațională pentru unificarea anumitor reguli privitoare la privilegiile și ipotecile maritime, adoptată la Bruxelles la 10 aprilie 1926: „*Vor fi privilegiate asupra vasului, asupra navlului pentru voiajul în cursul căruia creanța privilegiată a luat naștere: [...].*

2. Creanțele rezultând din contractul de angajare al căpitanului, echipajului și a celorlalte persoane angajate la bord.”;

— Art. 11 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 95/1949 privind protecția salariului, ratificată prin Decretul nr. 284/1973, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 81 din 6 iunie 1973:

„1. *În caz de faliment sau lichidare judiciară a unei întreprinderi lucrătorii folosiți în cadrul acesteia vor avea rang de creditori privilegiați, pentru salariile care le sunt datorate cu titlu de servicii prestate în cursul unei perioade anterioare falimentului sau lichidării și care va fi prevăzută de către legislația națională.*

2. Salariul constituind o creanță privilegiată va fi plătit integral mai înainte ca creditorii ordinari să poată revendica cota parte ce li se cuvine.

3. Ordinea de prioritate a creanței privilegiate constituită de salariu, față de celelalte creanțe privilegiate, trebuie să fie determinată de către legislația națională.”.

Examinând excepțiile de neconstituționalitate ridicate, Curtea Constituțională constată că acestea sunt neîntemeiate și în consecință urmează a fi respinse pentru următoarele motive:

I. O primă critică de neconstituționalitate constă în aceea că prevederile art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995, republicată, care stabilesc că atât în cazul lichidării unor bunuri din averea debitorului pe bază de

plan, cât și în cazul falimentului creanțele izvorâte din contracte de muncă vor fi plătite pe cel mult 6 luni anterioare deschiderii procedurii, sunt contrare dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție potrivit cărora „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*”. În acest sens în opinia autorilor excepției toți creditorii titulari ai unor creanțe izvorâte din contracte de muncă se află în aceeași situație, iar încadrarea lor, diferențiat, în ordinea de preferință prevăzută la pct. 3 sau 9 — „*alte creanțe chirografare*” — ale textului criticat, în raport cu data nașterii creanței, are caracter discriminatoriu.

Sub acest aspect Curtea constată că în mod obiectiv există deosebiri între cele două categorii de creditori, întrucât unii au creanțe mai vechi pentru a căror recuperare, manifestând diligența necesară, ar fi putut acționa înainte ca debitorul să ajungă în situația de incapacitate de plată, iar alții, cu creanțe născute mai recent, nu au avut la dispoziție timp suficient pentru executarea creanțelor lor anterior deschiderii procedurii falimentului.

În acest sens în jurisprudența constantă a Curții Constituționale s-a statuat că principiul egalității în drepturi a cetățenilor impune un tratament juridic identic numai în situații egale, iar situațiile în mod obiectiv diferite justifică constituțional tratamentul juridic diferențiat.

Pe de altă parte Curtea observă că deși toți creditorii au același interes și aceeași legitimitate în recuperarea creanțelor lor lichidarea bunurilor din averea debitorului și falimentul nu se realizează în același timp, astfel că nici creanțele nu se pot recupera toate deodată. În această situație se impune stabilirea prin norme juridice cu caracter procedural a unei ordini de plată, în raport cu natura creanțelor. Or, în temeiul dispozițiilor art. 125 alin. (3) din Constituție potrivit cărora „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”, o asemenea reglementare s-a realizat prin înseși dispozițiile legale criticate.

În ceea ce privește stabilirea plății creanțelor în ordinea prevăzută la punctul 3 sau 9 ale art. 108 din Legea nr. 64/1995, republicată, aceasta este o problemă de aplicare a legii, iar nu de constituționalitate, ce intră în competența de soluționare a instanței de judecată.

Față de cele arătate rezultă că această critică de neconstituționalitate nu poate fi reținută și urmează să fie respinsă.

II. În motivarea excepției de neconstituționalitate a art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995, republicată, se invocă și încălcarea art. 38 alin. (1), art. 11 alin. (1) și art. 20 alin. (1) din Constituție, precum și unele convenții internaționale ratificate de România, ce conțin reglementări apreciate de către autorii excepției ca fiind incidente în cauză.

Astfel se arată că art. 38 alin. (1) din Constituție prevede că „*Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit*”, precum și faptul că „România este semnatară a mai multor acte

internaționale care recunosc și garantează dreptul la muncă“, pe care statul român este obligat să le îndeplinească, în temeiul dispozițiilor constituționale ale art. 11 alin. (1) și ale art. 20 alin. (1). În acest sens se menționează art. 6 pct. 1 și art. 7 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, art. 1 pct. 2 și art. 2 din Carta socială europeană, revizuită, art. 2 din Convenția internațională pentru unificarea anumitor reguli privitoare la privilegiile și ipotecile maritime de la Bruxelles, din 1926, și art. 11 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 95/1949 privind protecția salariului, dispoziții al căror conținut a fost redat anterior. Se apreciază că, „având în vedere textele de lege invocate“, „salariul reprezintă, neîndoielnic, scopul principal al exercitării dreptului la muncă, pe baza căruia orice persoană are posibilitatea de a-și câștiga existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată“, „or, art. 108 din Legea nr. 64/1995 plasează pe ultimul loc la masa credală restanțele salariale ale celor care, cu bună-credință, și-au desfășurat munca la bordul navelor, cu mai mult de 6 luni înainte de deschiderea falimentului, [...]“.

Analizând critica referitoare la încălcarea art. 38 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995, republicată, nu conține prevederi care îngăduiesc exercițiul dreptului la muncă sau al alegerii profesiei și a locului de muncă și nici dreptul la o remunerație corespunzătoare pentru munca prestată.

De asemenea, Curtea nu poate reține nici susținerile referitoare la încălcarea art. 6 pct. 1 și art. 7 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și a art. 1 pct. 2 din Carta socială europeană, revizuită, întrucât aceste reglementări vizează garantarea

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 108 pct. 3 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, excepții ridicate de Victor Moldoveanu, Dragoș Eugen Pogan, Sindicatul Liber al Navigatorilor din Flota Maritimă Comercială, Ștefan Drăgulănescu și Sergiu Nicolae Bumbăcaru în dosarele nr. 459/COM/2001, nr. 484/COM/2001, nr. 486/COM/2001, nr. 556/COM/2001 și nr. 559/COM/2001 ale Curții de Apel Constanța — Secția comercială.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 octombrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **NICOLAE POPA**

dreptului la muncă și asigurarea exercițiului acestui drept, precum și dreptul la „un salariu echitabil și o remunerație egală pentru o muncă de valoare egală“, iar nu condițiile de executare a creanțelor izvorâte din contractul de muncă.

Totodată Curtea constată că în cauză nu sunt relevante nici prevederile Convenției internaționale pentru unificarea anumitor reguli privitoare la privilegiile și ipotecile maritime, deoarece acestea privesc executarea creanțelor asupra vaselor, iar nu și creanțele unei societăți comerciale având ca obiect de activitate transportul maritim, care sunt supuse procedurii falimentului stabilite de Legea nr. 64/1995, republicată.

În schimb Curtea Constituțională constată că în cauză sunt incidente prevederile art. 11 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 95/1949 privind protecția salarială, articol care la alin. 1 stabilește că, „În caz de faliment sau lichidare judiciară a unei întreprinderi, lucrătorii folosiți în cadrul acesteia vor avea rang de creditori privilegiați, pentru salariile care le sunt datorate cu titlu de servicii prestate în cursul unei perioade anterioare falimentului sau lichidării și care va fi prevăzută de către legislația națională“, iar la alin. 3 prevede că „Ordinea de prioritate a creanței privilegiate constituită de salariu, față de celelalte creanțe privilegiate, trebuie să fie determinată de către legislația națională“. Or, dispozițiile art. 108 din Legea nr. 64/1995, republicată, sunt în deplină concordanță cu aceste reglementări internaționale potrivit cărora atât stabilirea perioadei din care trebuie să provină creanțele din salariu, pentru a fi privilegiate, cât și a ordinii de prioritate a creanțelor privilegiate intră în atribuțiile legiuitorului național. Ca atare, întrucât nu există neconcordanță între reglementările internaționale invocate și textul de lege criticat ca fiind neconstituțional, Curtea urmează să respingă și susținerile referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 11 alin. (1) și ale art. 20 alin. (1) din Constituție.

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI RESURSELOR

ORDIN

pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului industriei și resurselor nr. 297/2001 privind aprobarea Listei cuprinzând organismele recunoscute în domeniul echipamentelor electrice de joasă tensiune

Ministrul industriei și resurselor,

în conformitate cu prevederile art. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 1.337/2000 privind asigurarea securității utilizatorilor de echipamente electrice de joasă tensiune,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 19/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Industriei și Resurselor, cu modificările și completările ulterioare,

emite următorul ordin:

Art. I. — Prevederile anexei la Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 297/2001 privind aprobarea Listei cuprinzând organismele recunoscute în domeniul echipamentelor electrice de joasă tensiune, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 709

din 7 noiembrie 2001, se modifică și se completează prin includerea ICMET Craiova și IPA QTEST București, conform anexei la prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul industriei și resurselor,
Dan Ioan Popescu

București, 27 decembrie 2001.
Nr. 433.

ANEXĂ

LISTA

cuprinzând organismele recunoscute în domeniul echipamentelor electrice de joasă tensiune

A. Organisme de certificare — Certificate de conformitate

Nr. crt.	Denumirea organismului recunoscut/adresa	Clasificare CAEN	Domenii
1.	Societatea Comercială ICPE — S.A. — DICPE Municipiul București, Splaiul Unirii nr. 313, sectorul 3	EI 297 (2971.1 2971.2) EM 300 (3000.1 3001.2 3002.1) EM 311 (3110.4) EM 312 (3120.2 3120.3 3120.4) EM 313 (3130.1)	Mașini și aparate pentru uz casnic Mijloace ale tehnicii de calcul și de birou Motoare, generatoare și transformatoare electrice Aparate pentru comanda și distribuția electricității Fire și cabluri izolate

Nr. crt.	Denumirea organismului recunoscut/adresa	Clasificare CAEN	Domenii
		EM 314 (3140.1 3141.2)	Acumulatori, pile electrice și baterii
		EM 315 (3150.1 3150.2 3150.3 3150.4)	Lămpi electrice și echipamente de iluminat
		EM 316 (3162.1)	Echipamente electrice diverse, cu excepția celor pentru motoare și vehicule, părți ale acestora
		EM 321 (3210.1 3210.2 3210.3 3210.4 3210.5 3210.6 3210.7)	Tuburi electronice și alte componente electronice
		EM 322 (3220.1 3220.2 3220.3)	Aparate de emisie radio și televiziune. Aparate pentru linii telefonice și telegrafice
		EM 323 (3230.1 3230.2 3230.3 3230.4 3230.5)	Receptoare de televiziune și radio, aparate de înregistrare și reproducere a sunetului și imaginii
2.	ICMET Craiova ICMET—CERT Municipiul Craiova, Calea București nr. 144	EM 311 (3110.1 3110.2 3110.4 3110.5 3110.6)	Motoare, generatoare și transformatoare electrice
		EM 312 (3120.1 3120.2 3120.3 3120.4)	Aparate pentru comanda și distribuția electricității

B. Laboratoare de încercări — Rapoarte de încercări

Nr. crt.	Denumirea laboratorului/adresa	Clasificare CAEN	Domenii/produse reprezentative
1.	Laboratorul de încercări pentru certificarea produselor electrice al Societății Comerciale ICPE — S.A. București Municipiul București, Splaiul Unirii nr. 313, sectorul 3	29	Industria de mașini și echipamente: — cuptoare electrice de laborator — echipamente de aer condiționat — echipamente frigorifice — mașini și aparate electrice de uz casnic — altele

Nr. crt.	Denumirea laboratorului/ adresa	Clasificare CAEN	Domenii/produse reprezentative
		30	Industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou: – calculatoare electronice – case de înregistrat – aparate de fotocopiere – imprimante – mașini de birou diverse – altele
		31	Industria de mașini și aparate electrice: – motoare, generatoare, transformatoare – aparate pentru comandă și distribuție electrică – cabluri – lămpi electrice și echipamente de iluminat – componente electrice pentru motoare și vehicule – sisteme antifurt – altele
		32	Industria de echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații: – amplificatoare – microprocesoare – interfoane – telecopiatoare – aparate de emisie – aparate de recepție radio – receptoare TV – altele
		33	Industria de aparatură și instrumente medicale de precizie, optice și ceasornicărie: – aparatură și instrumente medicale – aparatură și instrumente de măsură, verificare și control – aparatură și instrumente optice și fotografice – altele
2. Laboratorul de încercări de înaltă tensiune al ICMET Craiova Municipiul Craiova, calea București nr. 144		29	Industria de mașini și echipamente: – cuptoare electrice de laborator – echipamente de aer condiționat – echipamente frigorifice – mașini și aparate electrice de uz casnic – altele
		30	Industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou: – calculatoare electronice – case de înregistrat – aparate de fotocopiere – imprimante – mașini de birou diverse – altele
		31	Industria de mașini și aparate electrice: – motoare, generatoare, transformatoare – aparate pentru comandă și distribuție electrică

Nr. crt.	Denumirea laboratorului/ adresa	Clasificare CAEN	Domenii/produse reprezentative
			<ul style="list-style-type: none"> — cabluri — lămpi electrice și echipamente de iluminat — componente electrice pentru motoare și vehicule — sisteme antifurt — altele
		32	Industria de echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații: <ul style="list-style-type: none"> — amplificatoare — miniprocesoare — interfoane — telecopiatoare — aparate de emisie — aparate de recepție radio — receptoare TV — altele
		33	Industria de aparatură și instrumente medicale de precizie, optice și ceasornicărie: <ul style="list-style-type: none"> — aparatură și instrumente medicale — aparatură și instrumente de măsură, verificare și control — aparatură și instrumente optice și fotografice — altele
3.	Centrul de încercări pentru certificarea produselor electronice și electrotehnice IPA QTEST aparținând Societății Comerciale IPA — S.A. București Municipiul București, calea Floreasca nr. 167, sectorul 2	29	Industria de mașini și echipamente: <ul style="list-style-type: none"> — articole de robinetărie — echipamente electrice pentru mașinile unelte — echipamente electrice pentru mașini cu utilizare specifică — mașini și aparate de uz casnic — altele
		30	Industria de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou: <ul style="list-style-type: none"> — calculatoare electronice — aparate de fotocopiat — imprimante — mașini de birou diverse — altele
		31	Industria de mașini și aparate electrice: <ul style="list-style-type: none"> — aparate pentru comandă și distribuție electrică — lămpi electrice și echipamente de iluminat — alte aparate, echipamente și materiale electrice
		33	Industria de aparatură și instrumente medicale de precizie, optice și ceasornicărie: <ul style="list-style-type: none"> — echipamente de măsură, reglare și control pentru procese industriale

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE,
TRANSPORTURILOR ȘI LOCUINȚEI

O R D I N
pentru aprobarea Reglementărilor aeronautice civile române RACR—LPN 5
privind licențierea unor categorii de personal aeronautic navigant civil

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței în calitate de
autoritate de stat în domeniul aviației civile,

în temeiul prevederilor art. 12 lit. f) și g) din Ordonanța Guvernului nr. 19/1997 privind transporturile, aprobată cu
modificări și completări prin Legea nr. 197/1998, republicată, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 94/2000, precum și
ale art. 4 lit. m) din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian, aprobată cu modificări și completări prin
Legea nr. 130/2000, republicată,

în baza art. 3 pct. 12 și a art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 3/2001 privind organizarea și funcționarea
Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, precum și a art. 4 pct. 4.15 și 4.17 din Regulamentul de orga-
nizare și funcționare a Autorității Aeronautice Civile Române, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind
înființarea Autorității Aeronautice Civile Române,

emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se aprobă Reglementările aeronautice
civile române RACR—LPN 5 privind licențierea unor cate-
gorii de personal aeronautic navigant civil, denumite în con-
tinuare *RACR—LPN 5*, prevăzute în anexa*) care face
parte integrantă din prezentul ordin.

(2) Reglementările RACR—LPN 5 se aplică pentru
licențierea altor categorii de personal aeronautic navigant
civil decât cele cuprinse în reglementările europene JAR
FCL 1, 2 și 3, a căror aplicare a fost aprobată prin Ordinul
ministrului transporturilor nr. 248/1999, publicat în Monitorul
Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 24 iunie 1999.

Art. 2. — Procedurile specifice de aplicare a RACR—
LPN 5 se stabilesc de către Regia Autonomă „Autoritatea
Aeronautică Civilă Română“.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul
Oficial al României, Partea I, și va intra în vigoare după
30 de zile de la data publicării.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin
orice dispoziții contrare își încetează aplicabilitatea.

Art. 5. — Direcția generală de servicii transport aerian și
aeroporturi din cadrul Ministerului Lucrărilor Publice,
Transporturilor și Locuinței și Regia Autonomă „Autoritatea
Aeronautică Civilă Română“ vor aduce la îndeplinire preve-
derile prezentului ordin.

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea

București, 18 decembrie 2001.
Nr. 1.929.

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE,
TRANSPORTURILOR ȘI LOCUINȚEI

O R D I N
privind acordarea unor împuterniciri inspectorilor Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă
Română“, care efectuează inspecții specifice pentru asigurarea siguranței zborului

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței ca autoritate de
stat în domeniul transporturilor,

în scopul asigurării siguranței zborului,

în temeiul prevederilor art. 12 lit. q) din Ordonanța Guvernului nr. 19/1997 privind transporturile, aprobată cu
modificări și completări prin Legea nr. 197/1998, republicată și modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 94/2000, precum
și ale art. 4 lit. b), e) și f) din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian, aprobată cu modificări și com-
pletări prin Legea nr. 130/2000,

în baza art. 3 pct. 6 și 13 și a art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 3/2001 privind organizarea și
funcționarea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, precum și a art. 4 pct. 4.1, 4.2, 4.3 și 4.4 din
Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Aeronautice Civile Române, aprobat prin Hotărârea Guvernului
nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române,

emite următorul ordin:

*) Anexa se pune la dispoziție celor interesați de către Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română“.

Art. 1. — (1) În scopul asigurării siguranței zborurilor, în procesul supravegherii operatorilor aerieni Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, denumită în continuare A.A.C.R., efectuează inspecții în cadrul organizațiilor operatorilor aerieni români, inspecții în zbor, precum și inspecții la platformă ale aeronavelor acestor operatori.

(2) În cazul constatării, în timpul activităților de inspecție menționate la alin. (1), a unor deficiențe majore care afectează sau pot afecta siguranța zborului, inspectorii A.A.C.R. sunt împuterniciți să dispună măsuri imediate de remediere a acestora și/sau de conformare a membrilor echipajelor aeronavelor inspectate cu cerințele aplicabile, mergând până la măsura opririi de la zbor a unei aeronave și/sau a membrilor echipajului acesteia, până la remedierea deficiențelor constatate.

(3) Inspectorii prevăzuți la alin. (2) îl vor informa în mod operativ pe directorul general al A.A.C.R. cu privire la orice decizie de oprire de la zbor a unei aeronave sau a unui membru al echipajului acesteia în urma efectuării inspecției la un operator aerian român.

Art. 2. — Termenul *operator aerian*, utilizat în prezentul ordin, are înțelesul definit în Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian, republicată.

Art. 3. — Lista cuprinzând inspectorii împuterniciți de A.A.C.R. pentru efectuarea inspecțiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) se aprobă de directorul general al A.A.C.R. și se transmite operatorilor aerieni români autorizați sau certificați, precum și aeroporturilor civile, prin grija directorului general al A.A.C.R.

Art. 4. — (1) Pentru aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) operatorii aerieni români sunt obligați să asigure inspectorilor împuterniciți corespunzător de A.A.C.R. acce-

sul nerestricționat în cadrul organizațiilor lor, precum și accesul la bordul aeronavelor pe care le operează, în cazul efectuării unor inspecții la platformă sau în zbor, cu respectarea legislației și reglementărilor aeronautice în vigoare.

(2) Nerespectarea prevederilor alin. (1) de către un operator aerian român poate atrage suspendarea imediată de către A.A.C.R., până la efectuarea inspecțiilor corespunzătoare, a autorizației de operator aerian sau, după caz, a certificatului de operator aerian deținut.

(3) Nerespectarea prevederilor alin. (1) de către un operator aerian român care, neîndeplinind condițiile de obținere a unei autorizări, este angajat în operațiuni de aviație generală poate atrage suspendarea imediată de către A.A.C.R., până la efectuarea inspecțiilor corespunzătoare, a licențelor personalului său aeronautic navigant sau, după caz, a certificatului de navigabilitate al aeronavei a cărei inspecție a fost refuzată.

Art. 5. — (1) În scopul efectuării în bune condiții a inspecțiilor la platformă aeroporturile civile din România vor asigura accesul inspectorilor împuterniciți de A.A.C.R. la aeronavele civile românești și, respectiv, străine, în cazul efectuării unor inspecții în conformitate cu Programul SAFA al Conferinței Europene a Aviației Civile.

(2) Accesul inspectorilor împuterniciți de A.A.C.R. pe aeroporturile civile din România se va face cu respectarea procedurilor specifice de acces în zonele aeroportuare.

Art. 6. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 7. — A.A.C.R. va aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea

București, 18 decembrie 2001.
Nr. 1.931.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Centrul pentru relații cu publicul și agenții economici, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro